

zaaknummer 2011 T 537

Datum beslissing 29 oktober 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats], [straat],
hierna te noemen: klaagster,
juridisch adviseur: mr. M.B.M. Kaaij, advocaat te Nijmegen,

tegen:

wijlen **pastoor [naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven pastoor van de parochie [naam] te [plaats].

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 26 april 2012.

Op 26 juni 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van drs. [naam], Bisschop van 's-Hertogenbosch.

Op 3 oktober 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Er is niemand verschenen.

De raadvrouw van klaagster heeft bij brief van 27 september 2012 laten weten dat klaagster en zijzelf niet ter zitting zullen verschijnen met het verzoek om de zaak schriftelijk af te doen. Het Bisdom heeft laten weten akkoord te gaan met schriftelijke afdoening.

2. De klacht

2.1. Aangeklaagde was pastoor in de parochie [naam] te [plaats]. Klaagster kreeg op de lagere school [naam] godsdienstlessen van aangeklaagde. Klaagster voelde zich het lievelingetje van aangeklaagde. Dit had extra betekenis omdat klaagster wist dat hij ook wreed kon zijn door met zijn knokkels op het hoofd van een kind te slaan dat hij dom vond. Klaagster werd met haar klasgenoten omstreeks [jaar] door aangeklaagde voorbereid op de eerste Heilige Communie.

Klaagster was als 6- of 7-jarige uitverkoren om tijdens de mis van de eerste Heilige Communie een voordracht te houden. Klaagster was hierover zeer verheugd. Ze mocht de voordracht en het dragen van een kaars naar het Maria altaar komen oefenen bij

aangeklaagde. Voor één keer mocht ze daartoe door de - normaal voor scholieren verboden - kloostertuin lopen. Verheugd ging ze die oefendag naar de pastorie. Bij binnenkomst zat aangeklaagde aan tafel. Hij wenkte klaagster dat zij op zijn schoot moest zitten hetgeen klaagster onbevangen deed.

Vrij snel voelde klaagster de grote handen van aangeklaagde op haar - niet ontblote - onderbuik waarbij aangeklaagde haar dicht naar zich toe trok. Met zeer natte mond en luid smakkend kuste hij bij herhaling de blote nek van klaagster, waarbij hij met zijn onderlichaam vreemd schokkende bewegingen maakte. Klaagster voelde de natte mond steeds op en neer in haar blote nek gaan en rook een vieze scherpe sigarenlucht. In haar beleving heeft dit vrij lang geduurd en klaagster zat als versteend op de schoot van aangeklaagde.

Klaagster weet niet meer hoe ze thuis is gekomen. Hoewel zij uit een harmonieus gezin kwam, durfde zij dit niet te vertellen omdat zij instinctief voelde dat het fout was wat er gebeurd was. Zij voelde zich overrompeld, vies en vol schaamte. Aangeklaagde heeft daarna nooit meer toenadering gezocht maar klaagster werd op school, in kerk en dorp steeds met hem geconfronteerd.

2.2. Deze eenmalige gebeurtenis bleef klaagster als kind en als vrouw achtervolgen door herbelevingen als gevolg van confrontatie met aangeklaagde in de biechtstoel en door associaties, bijvoorbeeld door het zien van een met spuug sprekende spreker, door het ruiken van sigarenlucht, door het zien van een haan die op een kip zit en tegen de achterkop van de kip pikt. Het levert rillingen door haar lichaam en gevoelens van schaamte, boosheid en pijn op.

Na deze gebeurtenis waren voor het gevoel van klaagster haar onbekommerde jeugdijaren voorbij. Vrijwel direct erna ontwikkelde zij stotterproblemen. Ze werd recalcitrant en gezagondermijnd. Klaagster heeft door deze gebeurtenis een allergie voor machtsmisbruik en hierdoor een overdreven rechtvaardigheidsgevoel ontwikkeld dat haar dagelijks leven niet makkelijk maakt en regelmatig uitmondt in een conflict. Het gebeuren is nooit uit haar leven verdwenen. Alleen de echtgenoot van klaagster is op de hoogte, zij schaamt zich om het aan haar kinderen te vertellen.

2.3. Klaagster beoogt met deze klachtenprocedure gehoord te worden zodat dit een bijdrage kan leveren aan het verwerken van hetgeen haar is overkomen. Zij beoogt erkenning van de klacht en van het leed dat door het misbruik is ontstaan. Zij wenst tevens een passende schadevergoeding voor het geleden leed.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Bisschop heeft in zijn reactie gesteld dat naar vermogen onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde in de archieven van het Bisdom. Dit heeft geen informatie over mogelijk seksueel misbruik opgeleverd. Tijdgenoten zijn niet meer in leven dus er kan geen navraag meer worden gedaan. Ook in rapportage van de commissie Deetman komt aangeklaagde niet voor. De Bisschop concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klaagster onwaarheid spreekt.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie

seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat het door klaagster gestelde feit moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van één klaagster. Het is een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen.

4.4. De Klachtencommissie heeft geen reden te twijfelen aan de verklaring van klaagster. In de thans voorliggende zaak zijn echter geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die haar verklaring ondersteunen.

4.5. Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klaagster heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard. De klachtencommissie merkt daarbij op dat indien er andere feiten of omstandigheden aan het licht komen, klaagster herziening van haar zaak kan aanvragen.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van 's-Hertogenbosch de klacht ongegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 29 oktober 2012 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, prof.dr. H.B.M. van der Wiel en W.A.M. Mol, leden, bijgestaan door mr. M. van der Meulen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden. Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Bisschop en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Bisschop binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Bisschop daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Bisschop.